

T.C. ADALET BAKANLIĞI
CUMHURİYET HALLERİ PANTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 02.10.2026
Sayı: 3135

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

50029

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Akın Gürlek tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 30.09.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

Anayasa Madde – 160; “Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştayın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamaz.

(Ek üçüncü fıkra: 29/10/2005-5428/2 md.) Mahalli idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay tarafından yapılır.”, şeklindeki hükmü çerçevesinde düzenlenen 6085 sayılı Sayıştay Kanununa göre Sayıştay, kamuda hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlık esasları çerçevesinde, kamu idarelerinin etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak çalışması ve kamu kaynaklarının öngörülen amaç, hedef, kanunlar ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olarak elde edilmesi, muhafaza edilmesi ve kullanılması için Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yapılacak denetimleri, sorumluların hesap ve işlemlerinin kesin hükme bağlanmasını ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yerine getirmektedir.

Bu kapsamda Adalet Bakanlığı 2025 Yılı Denetim Raporu hazırlanmış ve kamuoyu bilgisine sunulmuştur. Söz konusu Raporda, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” başlığında, Bakanlığın iş ve işlemlerine ilişkin bazı bulgular tespit edilmiş ve öneriler sunulmuştur.

Bu bağlamda;

1. “Kişilerden Alacaklara İlişkin Gerekli Takibin Yapılmaması”, bulguna ilişkin “Kişilerden Alacaklar Hesabında kayıtlı tutarlara ilişkin gerekli takibatın yapılmadığı ve zamanaşımına uğrayan alacakların tespit edilerek ilgililer hakkında işlem başlatılmadığı görülmüştür.”, tespitine yer verilmiş ve devamında “Yapılan incelemeler neticesinde, 2025 yıl sonu mali tablolarında yer alan 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının 2.148.412,38-TL’lik kısmının 10 yıllık süreyi geçmiş olan alacaklara ait olduğu ve söz konusu alacaklara ilişkin herhangi bir çalışmanın yapılmadığı tespit edilmiştir.”, her ne kadar İdare cevaben bu hususun Bakanlık merkez ve merkez dışı harcama birimlerine bildirildiği belirtilmişse de Kişilerden Alacaklar Hesabında yer alan kayıtların, zamanaşımı sürelerini de içerecek şekilde sağlıklı biçimde tutulmaması,

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

50029

takip edilmemesi, tahsilinin sağlanmaması nedeniyle zamanaşımına uğramasında sorumluluğu bulunanlar hakkında ne tür işlemler yapılmıştır? Bu hususta ne kadar kamu zararı oluşmuştur?

2. “İlk Madde ve Malzeme Hesabına İlişkin Hatalı Uygulamalar Bulunması” bulgusuna ilişkin Raporda, “Satın alınan tüketim malzemelerini 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlemeden doğrudan giderleştiren harcama birimlerinin yanı sıra tüketim malzemelerini 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydeden fakat malzemelerin tüketimlerine ilişkin ilgili hesaptan yıl boyunca hiç çıkış kaydı yapmayan harcama birimlerinin olduğu görülmüştür.”, tespitine yer verilmiş ve devamında “Yapılan incelemeler neticesinde, 2025 yılında satın alınan tüketim malzemelerini 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydeden fakat tüketimlere ilişkin ilgili hesaptan yıl boyunca hiç çıkış kaydı yapmayan 251 adet harcama birimi olduğu; bu harcama birimlerinin 68 adetinin 2 yıl boyunca hiç çıkış kaydı yapmadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, satın alınan tüketim malzemelerini 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlemeden doğrudan giderleştiren harcama birimleri de tespit edilmiştir.” Her ne kadar idare cevaben İdare ilgili hususların merkez ve merkez dışı harcama birimlerine bildirildiği ve gerekli tedbirlerin alındığı belirtilmiş olsa da söz konusu hatanın gerekçesi nedir? bir ihmal ve kusur olduğunu düşünüyor musunuz?
3. “Satın Alınan Demirbaşların Doğrudan Giderleştirilmesi”, bulgusuna ilişkin, Raporda, “Bakanlık merkez ve taşra harcama birimleri tarafından faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve yararlanma süresi bir yıldan fazla olan demirbaş niteliğindeki varlıkların 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedilmeyerek doğrudan giderleştirildiği; ilgili varlıklardan bazılarının ise 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilerek tüketim malzemesi gibi dönem sonlarında giderleştirildiği ve muhasebe kayıtlarından çıkışlarının yapıldığı görülmüştür.”, denilmiş ve devamında “Yapılan incelemeler neticesinde, uzun süre kullanılabilen ve kullanılmakla yok olmayan demirbaş niteliğindeki varlıkların 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedilmeyerek doğrudan giderleştirildiği; demirbaş niteliğindeki bazı varlıkların ise 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilerek tüketim malzemesi gibi dönem sonlarında giderleştirilerek muhasebe kayıtlarından çıkış yapıldığı tespit edilmiştir.”, her ne kadar İdare cevaben ilgili hususların Bakanlık merkez ve merkez dışı harcama birimlerine bildirildiği belirtilmişse de işlemlerin gerekli hesaplarda takip edilmemesinin gerekçesi nedir? Bu durum bir ihmal ve kusur neticesinde oluşmıyorsa hizmetiçi eğitim hususunda bir çalışma yapılmakta mıdır?
4. “Bütçe Emanetleri Hesabının Hatalı Kullanılması Bütçe Emanetleri” bulgusuna ilişkin Raporda, “Hesabının mevzuatta tanımlandığı şekliyle kullanılmadığı ve bütçe emaneti niteliğinde olmayan giderlerin ilgili hesapta takip edildiği görülmüştür.”, tespitine yer verilmiş, devamında “Yapılan incelemeler neticesinde, 320 Bütçe Emanetleri Hesabına yapılan kayıtların, bütçe emaneti niteliğinde olmayıp teslim süreci tamamlanmamış mal veya hizmet tutarlarının ödemelerinin ertelenmesine yönelik kayıtlardan oluştuğu tespit edilmiştir. Her ne kadar cevaben İdare bu hususun Bakanlık merkez ve merkez dışı harcama birimlerine bildirildiği belirtmişse de söz konusu hesabının mevzuatta

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

50029

tanımlandığı şekliyle kullanılmaması ve ilgili hesaba sadece mali yıl içinde ödeme emri belgesine bağlandığı halde nakit yetersizliği veya hak sahibinin müracaat etmemesi nedeniyle ödenemeyen tutarların kaydedilmesinin gerekçesi nedir? Bu durum sistemselsel bir hatadan mı kaynaklıdır?

5. “Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılan ve Belirli Bir Süreyi Gerektiren Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde Sözleşme İmzalanmaması ve Genel İş Tanımları Üzerinden Alım Yapılması”, bulgusuna ilişkin Raporda, “Doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen ve belli bir süreyi gerektiren mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde yüklenici ile sözleşme imzalanmadığı ve ayrıntısına yer verilmeden genel iş tanımları ile yapılan alımların olduğu görülmüştür.”, tespiti yer verilmiş ve devamında “Yapılan incelemeler neticesinde, doğrudan temin yöntemiyle yapılan ve belirli bir süreyi gerektiren mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinden sözleşme imzalanmayan; piyasa araştırması yapılırken hiçbir teknik detayı ortaya konulmadan genel bir başlıkla gerçekleştirilen alımların olduğu tespit edilmiştir.” her ne kadar cevaben İdare ilgili hususların Bakanlık merkez ve merkez dışı harcama birimlerine bildirildiği belirtmişse de doğrudan temin yöntemiyle yapılan ve belirli bir süreyi gerektiren mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde yüklenici ile sözleşme imzalanması ve alımlara ait iş tanımlarının açık ve detaylı bir şekilde ortaya konulmamasının gerekçesi nedir?
6. “Mal Alımlarına İlişkin Fiyat Farkı Ödemelerinden Ek Kesin Teminat Alınmaması”, bulgusuna ilişkin Raporda, “Mal alım işlerine ilişkin yapılan fiyat farkı ödemelerinden ek kesin teminat alınmadığı veya hakedişlerden söz konusu ek kesin teminata ilişkin kesinti yapılmadığı görülmüştür.”, tespiti yapılmış ve devamında “Yapılan incelemeler neticesinde, ceza infaz kurumları tarafından ihalesi yapılan mal alımı işlerinde fiyat farkı ödemesi yapıldığı ancak bu tutarın yüzde altısı oranında ek kesin teminat alınmadığı veya hakedişlerinden söz konusu ek kesin teminata ilişkin kesinti yapılmadığı tespit edilmiştir.” her ne kadar cevaben İdare ilgili hususların merkez ve merkez dışı harcama birimlerine bildirildiği ve gerekli tedbirlerin alındığı belirtmişse de fiyat farkı ödemesi yapılan işlerde ek kesin teminatın alınmaması veya hakedişlerinden söz konusu ek kesin teminata ilişkin kesinti yapılmamasının gerekçesi nedir?
7. “Vadesi Geçmiş Borç Durumunu Gösterir Belge Olmaksızın Hak Sahiplerine Ödemelerin Gerçekleştirilmesi”, bulgusuna ilişkin, Raporda “Adli yardım, arabuluculuk ücreti, ilama bağlı borç ile rapor ve bilirkişi ödemelerinde vadesi geçmiş vergi borcu sorgulaması yapılmayan harcama birimlerinin olduğu görülmüştür.”, tespiti yapılmış ve devamında “Yapılan incelemeler neticesinde, adli yardım, arabuluculuk ücreti, ilama bağlı borç ile rapor ve bilirkişi ödemelerinde vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge olmaksızın hak sahiplerine söz konusu ödemelerin gerçekleştirildiği harcama birimleri tespit edilmiştir.”, her ne kadar İdare ilgili hususların Cumhuriyet Başsavcılıklarına bildirildiği belirtmişse de ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda adli yardım, arabuluculuk ücreti, ilama bağlı borç ile rapor ve bilirkişi ödemelerinde vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge olmaksızın hak sahiplerine ödeme yapılmaması, vadesi geçmiş vergi borcunun tespit edilmesi halinde kesintinin yapılarak tahsil

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

50029

dairesine yatırılması gerekliliği neden dikkate alınmamıştır? Bu hususta bir ihmal ve kusur olduğunu düşünüyor musunuz?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA